

postadres
Postbus 85011
3508 AA Utrecht

bezoekadres
Newtonlaan 115
3584 BH Utrecht
T 030 - 298 34 00
info@jeugdzorgnederland.nl
www.jeugdzorgnederland.nl

Ministerie van VWS
T.a.v. de heer M. J. van Rijn
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

referentie Uw brieven van 28 juni 2017 (één brief aan zorgbranches en één brief aan de VNG)
contact Anja Verburg
betreft Voorstel voor standaarden in het kader van het wetsvoorstel uitvoeringslasten Wmo en Jeugdwet
bijlage Advies inhoud ministeriële regeling van ISD-programma

Utrecht, 2 oktober 2017.

Geachte heer van Rijn,

In het bestuurlijk overleg op 22 februari 2017 is geconstateerd dat er standaarden beschikbaar zijn, die helpen om de uitvoeringslasten bij gemeenten en aanbieders in het kader van de WMO en Jeugdwet terug te dringen, maar dat deze nog onvoldoende of niet consequent worden gebruikt door gemeenten en aanbieders.

In opvolging daarop heeft u begin 2017 een wetsvoorstel ter consultatie uitgebracht. Op basis van dit wetsvoorstel kunnen nadere regels gesteld over het gebruik van standaarden. U heeft de branches van zorgaanbieders en de VNG verzocht om voor 1 oktober 2017 tot een gezamenlijk voorstel te komen voor standaarden die kunnen worden vastgelegd in een ministeriële regeling. Hierbij ontvangt u ons gezamenlijk voorstel.

De stuurgroep van het programma I-Sociaal domein (ISD), waarin gemeenten en aanbieders vertegenwoordigd zijn, heeft het programmabureau van ISD verzocht hiertoe een advies op te stellen (zie bijlage). In het advies zijn de door u genoemde criteria van het afwegingskader uitgewerkt en wij ondersteunen die uitwerking van harte. In deze begeleidende brief lichten we een aantal onderdelen van het advies uit.

Cruciaal in het advies is de aanbeveling om niet de inhoud in de regeling zelf op te nemen, maar een verwijzing naar normen die zijn vastgesteld door het veld. Een verwijzing naar de vigerende versie van het Informatiemodel iWMO/iJW van het Zorginstituut Nederland betreft niet alleen de beschrijving van de berichten, maar ook de processen en de regels, zoals die zijn terug te vinden via <https://informatiemodel.istandaarden.nl/2018/>. Bovendien waarborgt een dergelijke verwijzing de mogelijkheid om regelmatige veranderingen door te voeren in de iWMO en iJW. Het is belangrijk dat vernieuwing niet wordt stopgezet door een te nauwe omschrijving van de huidige praktijk.

In het advies van het programma I-sociaal domein wordt gesproken over 'jeugdhulpaanbieders en gekwalificeerde gedragswetenschappers'. We vragen u bij de uitwerking in de ministeriële regeling

aan te sluiten op de beschrijving van de term 'jeugdhulpaanbieder' zoals die in de Jeugdwet is opgenomen, waarmee in een keer wordt geregeld dat de regeling geldt voor alle jeugdhulpverleners.

Een verplicht te hanteren standaard die gebaseerd is op een veldnorm, waarbij zowel aanbieders als gemeenten zijn betrokken, waarborgt niet alleen draagvlak maar ook relevantie. Daarnaast is kwaliteit van belang. De veldpartijen zelf zijn onvoldoende in staat om die kwaliteit van de standaard te toetsen. Wij onderschrijven daarmee het belang van de huidige rol van ZIN voor de kwaliteit van de iJW en iWMO en verzoeken continuïteit daarvan. Een keten functioneert niet zonder organisatie van de keten.

VNG en branches van (zorg)aanbieders benadrukken dat de drie uitvoeringsvarianten – inspanningsgericht, outputgericht en taakgericht – valide zijn. Niet alle varianten zijn op dit moment voldoende uitgekristalliseerd voor codificatie. De taakgerichte uitvoeringsvariant – met in potentie de minste administratieve last – vraagt nog om ontwikkelruimte voor deze kan worden vastgelegd.

In situaties waarin de gemeente zorg op cliënt niveau toewijst, dient in de Ministeriele Regeling te worden opgenomen dat voor administratieve processen en informatievoorziening die gemeenten en aanbieders raken, de vigerende versies van de iJW en iWMO worden gebruikt. De enige reden om daar nog niet aan te voldoen, ligt in overgangssituaties. Het wijzigen van administratieve inrichtingen kost enige tijd en een stap in de juiste richting zou geen 'overtreding' van de wet op mogen leveren.

Indien het Informatiemodel iJW/iWMO consequent en volledig wordt gebruikt, is er geen landelijk accountantsprotocol en model productieverantwoording nodig. De informatie die met de iJW en iWMO wordt uitgewisseld, is namelijk voldoende om de werkzaamheden van de aanbieders te verantwoorden. Het is wel een vereiste dat het protocol en verantwoordingsmodel worden gebruikt als terugvaloptie op het moment dat bij overgangssituaties het berichtenverkeer nog niet optimaal kan worden gebruikt.

Om de administratieve lasten ook in dergelijk geval zo veel mogelijk te beperken, is het noodzakelijk dit model voor het verantwoordingsjaar 2018 als terugvaloptie in de ministeriële regeling op te nemen voor die partijen die in een overgangssituatie zitten en ondanks inspanningen voor hun verantwoording onvoldoende kunnen terugvallen op het berichtenverkeer. Wij gaan er vanuit dat vanaf 1 januari 2019 alle betrokken partijen gebruik kunnen en zullen maken van het Informatiemodel iJW/iWmo.

Deze terugvaloptie is voor gecertificeerde instellingen van belang. Als gemeenten en gecertificeerde instellingen het Informatiemodel iJW/iWMO willen gebruiken, dan hebben zij aanvullende afspraken nodig. Daarvoor moet dan de Handreiking 'Gebruik van iJW-berichtenverkeer door gemeenten en gecertificeerde jeugdzorginstellingen' gebruikt worden. Deze is in mei 2017 gepubliceerd. Gezien deze publicatiedatum is op dit moment nog geen sprake van een standaard met aanvullende afspraken die bewezen effectief is. Totdat het zover is, is het nodig om het landelijk accountantsprotocol en model productieverantwoording verplicht te stellen voor contractrelaties tussen gemeenten en gecertificeerde instellingen.

Deze terugvaloptie is ook vereist voor de aanbieders van jeugd-ggz die vanaf 2018 overgaan van dbc naar uitvoeringsvariant. Op het moment dat ondanks inspanningen het berichtenverkeer onvoldoende is ingeregeld moet verantwoording via het protocol voldoende zijn.

De standaard inkoopartikelen voldoen nog niet aan de vereiste 'bewezen effectief' omdat ze nog onvoldoende worden gebruikt. Het is nog niet duidelijk waarom deze inkoopartikelen onvoldoende worden gebruikt. Soms worden ze wel overgenomen in de contracten, maar niet volledig geïntegreerd in het contract, waardoor tegenstrijdige contractuele eisen (kunnen) ontstaan. VNG

en branches van aanbieders hechten echter wel aan het gebruik van de inkoopartikelen en verdere doorontwikkeling indien dat nodig blijkt te zijn. Standaard inkoop artikelen zijn daarom potentieel een goede aanvulling op een volgende regeling zodra ze bewezen effectief zijn geworden.

Met vriendelijke groet,

Namens de gezamenlijke branche organisaties van Actiz, BTN, Federatie Opvang, GGZ NL, VGN en Jeugdzorg Nederland en de Vereniging Nederlandse Gemeenten.

Hans Buijing
Namens gezamenlijke branches

en

Victor Everhardt
Vz. subcommissie Jeugd